

BESKATTNINGSFÅRÅGOR BETRÅFFANDE ARV OCH GÅVA

www.holminglaw.com

Några huvudregler

Skattemyndigheterna fastställer arvskatt utgående från bouppteckningen och gåvoskatten på basis av gåvoskattedeklarationen. Dessa handlingar utgör utgångspunkten för värderingen, men skattemyndigheterna har även att tillgå statistik jämte egna bedömningar.

Ifall arvskiftet sker innan arvsskatten fastställts, skall en kopia över skifte skickas till beskattaren, varvid skattemyndigheten korrigerar (inte offentligt noterade värdepapper, som alltid beskattas enligt värde på döds - resp. överlåtelsedagen) skatteutfallet i stöd av skiftesinstrumentet, i de fall värdena framgår ur arvskiftet.

Handläggningen av gåvo- och arvsbeskattning tar ca 6-8 månader i anspråk. Beskattningsbeslutet sker genom att skattemyndigheten skickar en debetsedel ur vilken även betalningstiden framkommer. Ur debetsedeln framgår även eventuella avvikelser från skatteskyldiges uppgifter, samt hur t.ex. eventuella nyttjanderättsavdrag har beaktats.

Arv och gåva beskattas enligt separata skatteskalor.

Andelens värde	Grunddelen vid intervallets nedre gräns	Skatteklass I
20 000-40 000 €	100 €	7 %
40 000-60 000 €	1 500 €	10 %
60 000-120 000 €	3 500 €	13 %
200 000-1 000 000 €	21 700 €	16 %
1 000 000-	149 700 €	19 %

Gåvoskatteskalen

5 000-25 000 €	100 €	8 %
25 000-55 000 €	1 700 €	10 %
55 000-200 000 €	4 700 €	12 %
200 000- 1 000 000 €	21 100 €	15 %
1 000 000-	142 100 €	17 %

Exempel: Arvskatten i klass I är 800 € när arvsandelens värde vid beskattningen fastställts till 30 000€ (100 € + 7 % x 10 000 €). Motsvarande skattebelopp vid gåvobeskattningen i klass I är 2000 € (100 € + 19 % x 1 000 €).

I skatteklass I verkställs beskattningen enligt skatteskalen 7-19 % och i skatteklass II enligt den dubbla skatteskalen 19-33 %.

Förutom skatteskalorna ovan, beror skatten (arvs- och gåvoskatt) på av den skatteklass som den

skatteskyldige hör till.

Skatteskalorna I och II fastställs beroende på släktskapsförhållandena sålunda, att till **skatteklass I** hör den avlidnes **make** (sambo i vissa fall, trolovad i specialfall), **barn, adoptivbarn, barnbarn, föräldrar och adoptivföräldrar, far- och morföräldrar** osv i **rakt upp- och nedstigande led**. Makes barn, barnbarn, adoptivbarn osv i nedstigande led.

Makes sats vid arvsbeskattningen

Makar ärver den andra, ifall det inte vid dödsfallet finns några bröstarvingar. Trots bröstarvingar kan makar testamentera till den andra maken sin egendom.

Exempel: A (den avlidne) har en nettoegendom om 120 000 € och änkan en nettoegendom om 40 000 €. Makarna har två barn och inget äktenskapsförord eller testamente. I stöd av giftorätten, har änkan rätt till utjämning (+ 20 000 €), varvid bröstarvingarna har att dela på hälften av 160 000 €, dvs 80 000 €. Krav på utjämning skall göras i bouppteckningen eller till beskattaren innan beskattningen slutföres. I annat fall kan saken korrigeras genom besvär.

Ifall ankans egendom skulle ha varit större än den avlidnes dito, har änkan ingen legal skyldighet att till arvingarna tillskjuta någon egendom, utjämning.

Ifall efterlevande make har rätt till arv, har denne rätt att göra ett avdrag från sin arvsandels värde om 90 000 € och minderåriga bröstarvingar ett avdrag om 60 000 €. Minderåriga barn börjar sålunda betala arvsskatt först när deras arvslotts värde är minst 60 000 € och efterlevande makar (i vissa fall sambor) först när deras arvslott uppgår till minst 90 000 €.

Till **skatteklass II** hör **släktingar i sidled** (syskon, moster/faster, makes mor/far) och **icke släktingar**.

Nyttjanderättsavdraget

Ifall man ärver eller får egendom i gåva på villkor att någon (givaren eller ngn annan) skall ha nyttjanderätt till objektet på viss tid eller livstid, görs ett avdrag som motsvarar nyttjanderättens värde.

Ifall livstida nyttjanderätt, görs ett avdrag vid beskattningen enligt en på nyttjanderättsinnehavarens ålder baserad koefficient. Denna multipliceras med det beräknade avkastningstalet för egendomen i fråga. För bostäder och placeringsobjekt fastställs avkastningstalet normalt till 5 % per år och för fritidsbostäder till 3 % per år.

Nyttjanderättsinnehavarens ålder		Årskoefficient
under	44 år	12
	44-52	11
	53-58	10
	59-63	9
	64-68	8
	69-72	7
	73-76	6
	77-81	5
	82-86	4
	87-91	3
	92 eller över	2

Ålderskoefficienten multipliceras med avkastningstalet (5 %/3%) och det erhållna procenttalet avdras från det vid beskattningen fastställda värdet på ifrågavarande egendom.

Exempel:

- Ålder 53-58 = årskoefficient 10, avkastningstalet 5 %, beviljas ett avdrag vid beskattningen om 50 % (10 x 5) av det fastställda värdet.
- En 50 årig änka erhåller i testamente en bostadslägenhet, beskattningsvärde (gängse värde) 70 000 € (enda egendomen i dödsboet efter skulder), avkastningstalet 5 %, årskoefficient 11, på årsbasis erlägges för arvsandelen $\frac{1}{2} \times 70.000 \text{ €} \times 5 \% = 1.750 \text{ €} \times 11 = 19.200 \text{ €}$. Nyttjanderätten minskar den beskattningsbara egendomen om 35 000 €, dvs beskattat blir 15 750 €, resten eller 35 000 € erhåller änkan genom sin giftorätt.

GÅVA

En gåva innebär att gåvogivaren ger av sin egendom vederlagsfritt åt en annan person. En gåva anses fullbordad när den donerade egendomen överlåts till gåvotagaren eller ombud för denne.

En gåva beträffande lösöre kan ges muntligt eller skriftligt. Av bevisskäl och av skatteorsaker bör gåvobrev alltid upprättas skriftligen. Gåva av fastighet är formbundet och skall alltid göras skriftligt och gåvobrevet skall t.ex. bevitnas av ett offentligt köpvittne.

En gåva till bröstarvinge (barn/barnbarn) utgör förskott på arv, om det inte uttryckligen stipuleras att gåvan inte är förskottsarv. En gåva till andra personer utgör förskott på arv bara om så stipuleras.

Förskott på arv betraktas normalt vid arvsifte som tillägg till kvarlåtenskapen och som avdrag från gåvomottagrens arvslott.

Gåvogivaren kan i gåvobrevet bestämma, att mottagarens make inte har giftorätt i gåvoobjektet. Formkravet härvidlag är att gåvobrevet bevitnats av två ojäviga vittnen.

Ifall gåvotagaren önskar skydd mot gåvogivarens eventuella borgenärer, krävs att gåvan anmäls till magistraten, ifall fråga inte är om sk sedvanliga gåvor som inte står i missförhållande till givarens ekonomiska ställning.

Gåvoskatt utgår när egendomen överförs på annan person som gåva och värdet är 5.000€ eller mera. Dessutom utgår gåvoskatt då man av samma gåvogivare inom 3 år erhållit gåvor vars sammanlagda värde är minst 5.000€.

Ifall värdet på gåvan överskrider gränsen för en skattefri gåva (5.000€), skall gåvotagaren sätta upp en gåvoskattedeklaration på en för ändamålet fastställd blankett och inlämna densamma till skatteverket inom tre (3) månader efter mottagandet av gåvan. Gåvor givna inom tre (3) år sammanräknas vid bestämmandet av skatteskyldigheten, ifall fråga om samma gåvogivaren och gåvotagare.

Gåvan skall individualiseras och gåvotagaren kan ge sin uppfattning om gåvans värde. Gåvogivaren kan även ha förbehållit sig själv eller annan en nyttjanderätt som givetvis påverkar skatteunderlaget.

En gåva som är större än sedvanligt och getts till bröstarvinge anses som **förskott på arv** om inte gåvogivaren i gåvobrevet särskilt stipulerat att gåvan inte skall utgöra förskott på arv.

Ett **lån** kan av skattemyndigheterna anses om gåva, ifall det av omständigheterna kan konstateras att det inte funnits någon avsikt att betala tillbaks lånet.

www.holminglaw.com

040 773 1416

bjorn@holminglaw.com